

Haarlem

Reageren

antwoord@haarlem.nl

Vragen

023 – 511 51 15

Meer informatie

www.haarlem.nl

Gemeente Haarlem • Afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport

Binnensport aan Zet

Uitvoeringsplan binnensportaccommodaties 2018 – 2028

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Integrale aanpak	3
1.3	Gehanteerde termen	4
1.4	Basisinformatie	5
1.5	Leeswijzer	5
2.	Probleemanalyse	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Huidige aanbod binnensportaccommodaties	6
2.3	Huidige vraag binnensportaccommodaties	8
2.4	Toekomstige vraag binnensportaccommodaties	11
2.5	Toekomstgericht areaal binnensportaccommodaties	15
2.6	Samenvatting	16
3.	Gewenste situatie	19
3.1	Inleiding	19
3.2	Ambities georganiseerde sport	19
3.3	Ambities bewegingsonderwijs	19
3.4	Ambities areaal binnensport	20
4.	Doelstellingen en actieplan	23
4.1	Inleiding	23
4.2	Doelstellingen areaal binnensport	23
4.3	Actieplan areaal binnensport	24

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Voldoende en goed onderhouden binnensportaccommodaties zijn van essentieel belang voor het stimuleren van de sportparticipatie van de inwoners van Haarlem en het faciliteren van goed bewegingsonderwijs. Binnensportaccommodaties zijn dan ook een belangrijk onderdeel van de sociale basisinfrastructuur. Omdat het onderhoud en de aanleg van binnensportaccommodaties behoorlijke investeringen vergen en demografische ontwikkelingen van invloed zijn op het type en aantal accommodaties, is een meerjarige visie voor binnensportaccommodaties nodig.

In de afgelopen jaren heeft de gemeente door middel van een tienjarenplan geïnvesteerd in de buitensportaccommodaties en niet in de binnensportaccommodaties. Dit heeft geresulteerd in voldoende en goed onderhouden buitensportaccommodaties. Om ook voor de binnensport voldoende en goed onderhouden accommodaties te realiseren zijn in de komende tien jaar extra investeringen voor binnensportaccommodaties nodig.

De verwachting is dat op basis van autonome groei de bevolking van Haarlem met circa 10.000 inwoners toeneemt in de komende tien jaar. Het inwonersaantal zal met nog eens circa 20.000¹ inwoners toenemen op basis van de woonvisie Haarlem 2017 – 2020 ‘Doorbouwen aan een (t)huis’. In 2017 is door het Mulier Instituut op basis van de autonome bevolkingstoename de behoefte aan extra gymzalen en sporthallen of noodzaak tot aanpassing van het bestaande areaal onderzocht. Vervolgens heeft het Mulier instituut de huidige en toekomstige behoefte aan de diverse typen binnensportaccommodaties in Haarlem en wijzen waarop het gebruik van deze accommodaties kan worden geoptimaliseerd uiteengezet in het rapport ‘Ruimte voor binnensport’. In dit rapport staat omschreven dat Haarlem op basis van de autonome bevolkingsgroei in de komende tien jaar behoefte heeft aan meer en grotere sportruimten voor de beoefening van binnensport en bewegingsonderwijs. In dit uitvoeringsplan wordt het capaciteitsvraagstuk vanuit het rapport verder uitgewerkt en aangevuld met een inschatting van de extra behoefte op basis van de groei van de woonvisie.

Om in de komende tien jaar voldoende en goed onderhouden binnensportaccommodaties te realiseren, is dit uitvoeringsplan met bijbehorend investeringsplan geschreven. In het uitvoeringsplan wordt uiteengezet hoeveel en op welk moment extra binnensportaccommodaties en maatregelen nodig zijn om het conditieniveau van de accommodaties op peil te brengen en houden in de komende 10 jaar.

1.2 Integrale aanpak

Om investeringen in sportaccommodaties optimaal te laten renderen is bij nieuwbouw en renovatie een integrale aanpak noodzakelijk. Daarom is dit plan integraal geschreven voor zowel de (georganiseerde) sport al het bewegingsonderwijs en sluit het plan aan op het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018 – 2022 (SHO). Wanneer bijvoorbeeld vanuit het SHO een voorziening voor bewegingsonderwijs benodigd is, wordt rekening gehouden met de behoeften

¹ Bij Pronexus is om een inschatting gevraagd van de bevolkingstoename op basis van de woonvisie. Doordat het type woning nog niet bekend is, is een ruwe inschatting gemaakt van 1,75 (voor stadsdeel Centrum) tot 2,2 (andere stadsdelen) inwoners per huishouden. Pronexus is een organisatie die overheden ondersteunt bij het maken van bevolkingsprognoses.

vanuit de (georganiseerd) sport. Zo wordt een gymzaal met een grotere vloeroppervlakte en ruimere berging beter geschikt voor de (georganiseerde) sport en is een sporthal of sportzaal beter overdag te exploiteren door deze dicht bij onderwijsvoorzieningen te bouwen. Daarnaast sluit dit uitvoeringsplan aan op de meerjarige gebiedsopgaven, de ontwikkelzones en de groei van de stad. De huidige en toekomstige behoeften en bijbehorende ruimte vraag voor het onderwijs, het bewegingsonderwijs en de georganiseerde sport, worden opgenomen in de meerjarige gebiedsopgaven en ontwikkelzones. Clustering van functies is hierbij een uitgangspunt.

1.3 Gehanteerde termen

In dit uitvoeringsplan worden de termen sporthal, sportzaal en gymzaal gehanteerd. Deze type accommodaties verschillen in afmeting van elkaar (zie tabel 1.1). Alle typen zijn geschikt voor bewegingsonderwijs en afhankelijk van de afmeting in meer of mindere mate geschikt voor (georganiseerde) sport. Een sporthal is geschikt voor alle sporten (zowel competitie en training). Een sportzaal is wel geschikt voor sporten als badminton en volleybal, maar bijvoorbeeld niet voor basketbal- en hockeycompetitie. Een gymzaal is het minst geschikt voor verenigingssport. Wel kan een gymzaal net als een sportzaal als trainingsfaciliteit dienen voor verschillende sporten.

Daarnaast worden in het uitvoeringsplan voor de gymzalen twee normen benoemd. De norm opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem 2015 (wettelijke norm) en de norm vastgesteld door de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO). In deze normen zijn de minimale afmetingen waar een gymzaal voor het bewegingsonderwijs aan moet voldoen benoemd. De KVLO geeft aan dat de wettelijke minimale standaardmaat van 252 m² en een plafondhoogte van vijf meter, benoemd in de modelverordening onderwijs huisvesting, te klein is voor de huidige moderne invulling van bewegingsonderwijs, zowel in het PO als het VO. Het gelijktijdig zelfstandig en gedifferentieerd werken in groepen aan verschillende bewegingsactiviteiten, het (sport)spelen op aangepaste veldjes vraagt om bredere en grotere zalen. Daarnaast zijn gymzalen van 308 m² en een plafondhoogte van zeven meter ook beter geschikt voor multifunctioneel gebruik (verenigingssport). Vanwege deze twee redenen is het uitgangspunt om bij nieuwbouw een gymzaal met een vloeroppervlakte van 308 m² en een plafondhoogte van zeven meter te realiseren. De financiële consequenties hiervan zijn in hoofdstuk vier nader uitgewerkt.

Tot slot worden de termen zaalsporteenheden en zaaldelen gebruikt. Een zaaldeel is een gescheiden zaalsporteenheid of kan door middel van een scheidingswand gescheiden worden. Voor de (georganiseerde) sport is de huidige en toekomstige behoefte uitgedrukt in zaalsporteenheden en voor het bewegingsonderwijs in zaaldelen. Dit heeft te maken met het feit dat voor het bewegingsonderwijs een lesuur in een afgescheiden ruimte gegeven moet kunnen worden. Een gymzaal is een gescheiden ruimte en is zowel in één zaalsporteenheid als in één zaaldeel uit te drukken. Een sportzaal heeft het oppervlak van twee gymzalen en bestaat dan ook uit twee zaalsporteenheden en kan uit twee zaaldelen bestaan op het moment dat de ruimte in twee delen is te scheiden. Een sporthal bestaat uit drie zaalsporteenheden en kan uit drie zaaldelen bestaan op het moment dat de ruimte in drie delen is te scheiden.

Tabel 1.1 Vraag-aanbodanalyse accommodaties gemeente Haarlem, o.b.v. Planologische Kengetallen, 2016

Type accommodatie	Vloeroppervlakte	Zaalsporteenheden	Zaaldelen	Geschied voor:
Gymzaal norm Verordening huisvesting	252 m ² (21 bij 12 meter) (en plafondhoogte 5 m)	1	1	Bewegingsonderwijs (minder geschikt modern bewegingsonderwijs)
Gymzaal norm KVLO	308 m ² (22 bij 14 meter) (en plafondhoogte 7 m)	1	1	Bewegingsonderwijs en als trainingsfaciliteit sport
Sportzaal	616 m ² (28 bij 22 meter)	2	1 of maximaal 2	Bewegingsonderwijs, trainingsfaciliteit sport en enkele sporten competitie
Sporthal	1.344 m ² (48 bij 28 meter)	3	1, 2 of maximaal 3	Bewegingsonderwijs, trainingsfaciliteit sport en bijna alle sporten competitie

1.4 Basisinformatie

Bij het opstellen van het uitvoeringsplan is gebruikt gemaakt van de volgende informatie:

1. Agenda voor de Sport 2015 – 2019 ‘Samen Bewegen’ (bbv nr. 2014/450652)
2. Onderzoek Mulier instituut 2017 ‘Ruimte voor Binnensport’
3. Informatienota toekomstig areaal buiten en binnensportaccommodaties (bbv nr. 2017/223989)
4. Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018 – 2022 (bb nr. 2018/018237)

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk twee bestaat uit een probleemanalyse. Het huidige aanbod, de huidige vraag en de toekomstige vraag is uiteengezet. Ook wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de toekomstgerichtheid van sportaccommodaties; multifunctionele sportcomplexen met moderne vormen van functiemenging en mogelijkheden voor het accommoderen van topsport.

In hoofdstuk drie wordt naar aanleiding van de probleemanalyse uit hoofdstuk twee de gewenste situatie beschreven. Ambities worden geformuleerd voor het benodigde binnensport areaal voor; 1: het bewegingsonderwijs, 2: de (georganiseerde) sport en 3: het areaal voor binnensport in haar totaliteit.

In hoofdstuk vier worden de ambities uit hoofdstuk drie vertaald naar concrete doelstellingen met bijbehorende kosten. Ook is in dit hoofdstuk een investeringsplan voor de jaren 2018 – 2028 opgenomen. In het investeringsplan wordt duidelijk welke investeringen op welk moment nodig zijn. Tot slot zijn in een actieplan de concrete acties uitgewerkt, benodigd om de benoemde doelstellingen van dit hoofdstuk te realiseren.

2. Probleemanalyse

2.1 Inleiding

Hoeveel en op welk moment zijn extra binnensportaccommodaties en maatregelen nodig om het conditieniveau op peil te brengen en houden in de periode 2018 - 2028? Om antwoord te kunnen geven op deze vraag is informatie nodig over het huidige aanbod van binnensportaccommodaties in Haarlem, de staat van onderhoud van deze accommodaties, de huidige en toekomstige behoefte van de gebruikers van deze accommodaties.

In dit hoofdstuk wordt allereerst het huidige aanbod aan gymzalen, sportzalen en sporthallen en de staat van onderhoud van deze accommodaties uiteengezet. Vervolgens wordt de huidige en toekomstige vraag in relatie tot de (georganiseerde) sport en het (bewegings)onderwijs in beeld gebracht. Tot slot volgt een paragraaf met conclusies.

2.2 Huidige aanbod binnensportaccommodaties

Aanbod sporthallen

Haarlem kent elf sporthallen, waarvan zes sporthallen in eigendom en beheer zijn van de gemeente en worden geëxploiteerd door SRO (zie tabel 2.1).

Gemeentelijke sporthallen:

De Beijneshal, Kennemer Sportcenter (bestaande uit drie sporthallen), de Provincie Noord-Holland Hal en de Spaarnehall zijn gemeentelijke sporthallen. Het complex van het Kennemer Sportcenter beschikt naast de drie sporthallen ook nog over een dojo², tennishal en turnzaal. Streven is dat in 2021 de Beijneshal is verplaatst naar een andere locatie in de stad. Het gebouwencomplex Beresteyn, waar de Beijneshal onderdeel van is, wordt namelijk herontwikkeld. Voordat de Beijneshal wordt gesloopt, moeten de huidige gebruikers van de hal een nieuw onderkomen hebben gevonden. In het investeringsplan van hoofdstuk vier is de verplaatsing van de Beijneshal opgenomen.

Particuliere sporthallen:

De Henk van Turnhout Sporthal, de Onze Gezellen Sporthal, de Ruud van der Geest Sporthal, de Duinwijckhal en de sporthal van het Haarlem College zijn particuliere sporthallen (in eigendom van de desbetreffende vereniging of schoolbestuur). De particuliere hallen accommoderen voor een deel de binnensport en het bewegingsonderwijs in Haarlem. Voor de bepaling van de totale capaciteit en toekomstige behoefte aan accommodaties is dan ook rekening gehouden met deze hallen. Omdat deze hallen in particulier bezit zijn, is de gemeente niet verantwoordelijk voor het onderhoud van deze hallen.

Mogelijk kan de bezettingsgraad van de particuliere sporthallen verbeterd worden door bepaalde aanpassingen. Bijvoorbeeld het vergroten van de hal en/of het plaatsen van scheidingswanden. Op het moment dat de particuliere sporthallen door een bepaalde ingreep meer uren (georganiseerde) sport en/of bewegingsonderwijs kunnen accommoderen, is mogelijk een kleinere investering in de uitbreiding van het areaal noodzakelijk. Dit legitimeert een mogelijke gemeentelijke investering in de particuliere sporthallen. Hiervoor is nader onderzoek nodig. Dit is als actie opgenomen in het

² Een dojo is een zaal waarin men oefent in Japanse zelfverdedigingskunsten of vechtsporten zoals jiu-jitsu, judo, karate en aikido.

actieplan van hoofdstuk vier. Daarnaast wordt onderzocht of de eigenaren van de sporthallen open staan voor een samenwerking en worden zij nauw betrokken bij het uitvoeringsplan voor de binnensportaccommodaties.

Sport specifieke sporthallen:

De Provincie Noord-Holland Hal, de Duinwijckhal en de Ruud van de Geest Sporthal zijn sport specifieke sporthallen en hebben afwijkende afmetingen. Deze hallen zijn alleen geschikt om bepaalde type sporten te accommoderen en voorzien hiermee slechts in beperkte mate in de vraag naar binnensportruimte. In hoofdstuk vier is als actie opgenomen om te onderzoeken of door bepaalde aanpassingen, waaronder het plaatsen van scheidingswanden, het gebruik en de bezettingsgraad van de sport specifieke sporthallen verbeterd kan worden. In het laatste kwartaal van 2018 wordt de nieuwe Duinwijckhal opgeleverd. Bij de bouw van deze hal is wel rekening gehouden met multifunctioneel gebruik.

Tabel 2.1 Overzicht sporthallen in gemeente Haarlem, 2017

Eigendom	Multifunctioneel	Sport specifiek
6 gemeente	5	1
5 particulier	3	2
Totaal	8	3

Aanbod gymzalen

Daarnaast telt Haarlem 74 gymzalen, waarvan 19 in eigendom en beheer zijn van de gemeente en 55 in eigendom van een schoolbestuur (zie tabel 2.2). Van 67 gymzalen zijn de vloerafmetingen bekend en van zeven onbekend. Deze zeven gymzalen zijn in eigendom van een schoolbestuur en worden niet verhuurd aan derden (georganiseerde sport).

Van de 67 gymzalen waarvan de vloerafmeting bekend is, voldoen 41 gymzalen niet aan de wettelijke minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorziening huisvesting onderwijs Haarlem 2015 (minimaal 252 m²). Van deze 41 gymzalen zijn 16 gymzalen in eigendom van de gemeente. Twee van de 67 gymzalen voldoen aan de richtlijnen opgesteld door de KVLO (minimaal 308 m²), waarvan één in eigendom van de gemeente. Zoals in hoofdstuk één beschreven zijn deze twee gymzalen beter geschikt voor het accommoderen van modern bewegingsonderwijs en de (georganiseerde) sport.

Tabel 2.2 Overzicht gymzalen in gemeente Haarlem, 2017

Eigendom	Geen norm (< 252 m ²)	Norm verordening (252 m ²)	Norm KVLO (308 m ²)	Onbekend
19 gemeente	16	2	1	-
55 particulier	25	22	1	7
74 totaal	41	24	2	7

Aanbod sportzalen

Haarlem kent geen sportzalen (28 bij 22 meter). Sportzalen kunnen naast het accommoderen van bewegingsonderwijs ook voor een aantal binnensporten als (trainings)faciliteit dienen.

Huidige conditieniveau areaal

Om het areaal voor de binnensport te onderhouden worden de accommodaties in opdracht van de gemeente door middel van een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) sober en doelmatig onderhouden (niveau drie) door SRO Kennemerland B.V. (SRO). Elke drie jaar wordt het MJOP door SRO in samenwerking met de afdeling vastgoed geactualiseerd. In 2018 wordt het MJOP opnieuw geactualiseerd op basis van een schouw van alle binnensportaccommodaties in eigendom van de

gemeente. Tijdens de schouw wordt het conditieniveau per accommodatie bepaald en worden de eventuele kosten in beeld gebracht benodigd om accommodaties op niveau drie te brengen.

Voor de binnensport bestaat geen investeringsplan voor vervanging, grootschalige renovaties of nieuwbouw. Deze bestaat wel voor het areaal buitensport. Het huidige areaal is verouderd en voldoet niet meer aan de moderne eisen en wensen van de huidige gebruikers (zie ook hoofdstuk 2.3). In hoofdstuk vier (doelstellingen en actieplan), zijn de investeringen uiteen gezet benodigd voor een voldoende, toekomstgericht en goed onderhouden areaal voor de binnensport.

2.3 Huidige vraag binnensportaccommodaties

De gemeente Haarlem heeft geen wettelijke zorgplicht in het voorzien van sportruimtes voor het beoefenen van (georganiseerd) sport. Deze taak heeft zij wel ten behoeve van het bewegingsonderwijs. Daarom is de huidige vraag uitgesplitst naar twee type gebruikers, A: de (georganiseerde) sport en B: het (bewegings)onderwijs. Deze uitsplitsing is ook nodig omdat de behoeften van beide gebruikers verschillend zijn. Ook is de behoefte van de gebruikers naar stadsdeel uitgesplitst.

De Modelverordening voorzieningen Huisvesting geeft voor het gebruik van een gymzaal een maximale straal van 1.000 meter voor het primair onderwijs en 2.000 meter voor het voorgezet onderwijs aan. Om het onderwijs goed te kunnen faciliteren is het dan ook van belang om te streven naar een evenredige verdeling van accommodaties over de stadsdelen. Voor de georganiseerde sport bestaat deze norm niet. Omdat de laagdrempeligheid van sport wel in verband staat met de afstand tot een sportvoorziening, is een evenredige verdeling van accommodaties over de stadsdelen waar mogelijk wenselijk.

De huidige vraag is op basis van planologische kengetallen door het Mulier Instituut berekend, zie het rapport 'Ruimte voor binnensport, mei 2017'. In dit hoofdstuk zijn deze gegevens gebruikt en wordt dieper ingegaan op de 'geschiktheid' van het huidige aanbod.

Huidige vraag (georganiseerde) sport

Op basis van planologische kengetallen heeft de (georganiseerde) sport in Haarlem behoefte aan minimaal zeven en maximaal tien sporthallen, tussen de elf en veertien sportzalen en 47 gymzalen. De behoefte aan zaalsporteenheden ligt tussen de 90 en de 105. Zie onderstaande tabel voor een schematisch overzicht van een vraag-aanbodanalyse van de binnensportaccommodaties voor Haarlem in haar totaliteit in 2016.

Tabel 2.3 Vraag-aanbodanalyse accommodaties gemeente Haarlem, o.b.v. Planologische Kengetallen, 2016

Type accommodatie	Aanbod	Aanbod (Hogere mate geschikt)	Behoefte
Sporthallen (1 sporthal zijn 3 zaalsporteenheden)	11	8*	7 - 10
Sportzalen (1 sportzaal zijn 2 zaalsporteenheden)	0	0	11 - 14
Gymzalen	74	2**	47
Zaalsporteenheden	107	26***	90 – 105

**Drie van de elf sporthallen zijn in mindere mate geschikt voor het accommoderen van alle vormen van georganiseerde sport omdat zij sport specifiek zijn.*

*** 2 van de 74 gymzalen zijn door de grotere vloeroppervlakte (minimaal 308 m²) in hogere mate geschikt voor het accommoderen van de (georganiseerde) sport. 22 van de 74 gymzalen zijn tussen de 252 m² en 308 m² en voldoen hiermee aan de wettelijke norm voor bewegingsonderwijs (minimaal 252 m²). Door de kleinere maatvoering zijn deze gymzalen echter minder geschikt voor de (georganiseerde) sport. 41 van de 74 gymzalen zijn 200 m² of kleiner en voldoen hierdoor niet aan de wettelijke norm voor bewegingsonderwijs. Deze gymzalen zijn door de te kleine maatvoering in nog beperktere mate geschikt voor de (georganiseerde) sport.*

**** Van de 107 beschikbare zaalsporteenheden zijn 26 zaalsporteenheden (8 multifunctionele sporthallen x 3 zaalsporteenheden en 2 grotere gymzalen) in hogere mate geschikt voor het accommoderen van de (georganiseerde) sport. 41 van de 107 zaalsporteenheden zijn in beperkte mate geschikt voor de (georganiseerde) sport. Dit zijn de 41 gymzalen met een vloeroppervlakte van 200m² of kleiner.*

Als gekeken wordt naar het totaalaanbod zaalsporteenheden lijkt het aanbod van 107 in eerste instantie voldoende te zijn. Er is echter een tekort aan zaalsporteenheden op het moment dat gekeken wordt naar, 1: de (beperkte) multifunctionaliteit van de sporthallen (door de aanwezigheid van drie sport specifieke sporthallen), 2: de (beperkte) geschiktheid van de gymzalen (door (te) kleine vloeroppervlakte, beperkte opbergmogelijkheden en (ouderwetse) inrichting) en 3: de (beperkte) diversiteit van het areaal (door het ontbreken van sportzalen).

Sportzalen kennen een beperktere functionaliteit dan sporthallen, maar kunnen bepaalde sporten accommoderen. Omdat in de gemeente Haarlem geen sportzalen aanwezig zijn, ontstaat een (te) hoge druk op de sporthallen. Dat het aanbod met name in het winterseizoen ontoereikend is, blijkt uit het feit dat (structurele) knelpunten in de verhuur van de sporthallen worden geconstateerd.

Verschillende binnensportverenigingen hebben via het platform 'klankbordgroep Binnensport'³ aangegeven, dat het een grote opgave is om genoeg (geschikte) binnensportaccommodaties te kunnen huren. Verenigingen kunnen door het capaciteitsgebrek hun verenigingsactiviteiten niet uitbreiden, met wachtlijsten als gevolg. Een vereniging zit vaak versnipperd over meerdere gymzalen door de stad en moet regelmatig uitwijken naar te kleine gymzalen of naar buurgemeenten. Met name in het winterseizoen moeten reguliere gebruikers uitwijken naar andere accommodaties om ruimte te maken voor de tijdelijke gebruikers zoals hockey en korfbal. Ook benoemen de verenigingen, 1: de matige kwaliteit van onderhoud van meerdere accommodaties, 2: de (ouderwetse) inrichting, 3: de (te) kleine vloerafmetingen en 4: het ontbreken van voldoende bergruimte voor sport specifieke materialen zoals spiegelwanden, judomatten en turntoestellen.

Huidige vraag (georganiseerde) sport op stadsdeelniveau

De huidige vraag van de (georganiseerde) sport is ook op stadsdeelniveau uitgewerkt. Zie onderstaande tabel voor een schematische weergave van de vraag-aanbodanalyse van de binnensportaccommodaties per stadsdeel in 2016.

Tabel 2.4 Vraag-aanbodanalyse accommodaties, per stadsdeel gemeente Haarlem, o.b.v. Planologische Kengetallen, 2016

Stadsdeel	Sporthallen		Sportzalen		Gymzalen		Zaalsporteenheden	
	Aanbod	Behoefte	Aanbod	Behoefte	Aanbod	Behoefte	Aanbod	Behoefte
Centrum	1	1 – 1	0	1 – 2	2	5 – 5	5	10 – 12
Noord	7	3 – 4	0	4 – 5	32	17 – 17	53	34 – 36
Oost	0	1 – 2	0	2 – 2	4	7 – 7	4	14 – 17
Schalkwijk	3	2 – 2	0	3 – 3	14	10 – 10	23	22 – 22
Zuid-West	0	2 – 2	0	3 – 3	22	10 – 10	22	22 – 22

Gekeken naar de vraag en het aanbod op stadsdeelniveau is in het stadsdeel Oost (circa -10) en Centrum (circa -5) een tekort aan zaalsporteenheden, in het stadsdeel Noord (circa +19) en Schalkwijk (circa +1) een overschot en in Zuid-West precies voldoende aan zaalsporteenheden. Op het moment dat de Beijneshal wordt verplaatst vanuit het Centrum naar een ander stadsdeel, verdwijnen er twee zaalsporteenheden in het Centrum. Hier komt één zaalsporteenheid in het centrum voor terug (nieuwe gymzaal nabij basisschool de Kring). Als gekeken wordt naar het aantal

³ De gemeente heeft periodiek overleg met de 'Klankbord binnensport', waarin bestuurders van verschillende sportorganisaties zitting nemen. Bestuurders vanuit basketbal (Triple Threat), volleybal (Spaarnestad) en turnen (HLC en Bato) benadrukken de capaciteitstekorten en mate van geschiktheid van de sportaccommodaties. Door een sporthal beter beschikbaar en geschikt te maken voor een bepaalde sport, kunnen verenigingsactiviteiten uitgebreid worden en ambities verder worden verwezenlijkt.

geschikte zaalsporteenheden, zijn in alle stadsdelen een tekort aan zaalsporteenheden. Dit komt door de verouderde en (te) kleine gymzalen (zie vorige paragraaf).

Zoals in de inleiding geschetst, is een evenredige verdeling van accommodaties over de stadsdelen wenselijk, maar door de verstedelijking niet mogelijk. Het is dan ook geen doelstelling binnen dit uitvoeringsplan om het tekort aan zaalsporteenheden per stadsdeel op te lossen. Op het moment dat er nieuwe ontwikkelingen in een gebied zijn, is het belangrijk om rekening te houden met de behoefte aan zaalsporteenheden in het desbetreffende stadsdeel. Lukt het niet om het capaciteitstekort op stadsdeelniveau op te lossen, worden naar oplossingen gezocht stadsbreed.

Huidige vraag bewegingsonderwijs

De gemeente Haarlem heeft een wettelijke zorgplicht in het voorzien van sportruimtes ten behoeve van het bewegingsonderwijs. Gekeken naar het totale aantal klokuren bewegingsonderwijs⁴ dat de basis- en middelbare scholen in Haarlem voor hun leerlingen verzorgen, is het aanbod van 41 sportruimtes die voldoen aan de wettelijke norm opgenomen in de Verordening voorziening huisvesting onderwijs Haarlem 2015 onvoldoende (een tekort van 14 zaaldelen). Het tekort is nog groter (een tekort van 38 zaaldelen) als gekeken wordt naar het aanbod dat voldoet aan de norm opgesteld door de KVLO.

Zie onderstaande tabel voor een schematische weergave van het aanbod en benodigd aantal zaaldelen om het bewegingsonderwijs te kunnen accommoderen van het onderwijs in 2016. In het schema is ook het aanbod aan zaaldelen opgenomen dat voldoet aan de norm opgenomen in de Verordening voorziening huisvesting onderwijs Haarlem 2015 en het aanbod aan zaaldelen dat voldoet aan de norm opgesteld door de KVLO.

Tabel 2.5 Aanbod en benodigd aantal zaaldelen voor Haarlemse basis- en middelbare scholen, 2016

Type onderwijs	Benodigd	Aanbod*	Aanbod (met norm verordening**)	Aanbod (met norm KVLO***)
Basisonderwijs	23			
Voortgezet onderwijs	32			
Totaal	55	91	39	17
<i>* Haarlem kent 11 sporthallen, bestaande uit 33 zaalsporteenheden en 15 zaaldelen. Met de 74 gymzalen bestaat het totale aanbod aan zaaldelen uit 89.</i>				
<i>** Van de 89 zaaldelen voldoen in totaal 39 aan de minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem 2015 of norm benoemd in de KVLO-richtlijnen. Dit zijn 24 gymzalen + 15 sporthal-zaaldelen.</i>				
<i>*** Van de 89 zaaldelen voldoen 17 zaaldelen aan de norm benoemd in de KVLO-richtlijnen. Dit zijn 15 sporthal-zaaldelen en 2 gymzalen.</i>				

In de gemeente Haarlem zijn 89 zaaldelen beschikbaar. Van de 89 zaaldelen voldoen in totaal 39 aan de minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem 2015 en 17 aan de norm opgesteld door de KVLO. Een aantal scholen maakt daarom gebruik van (te) kleine sportruimtes. Op basis van de richtlijnen opgesteld door de KVLO, zijn de algemene behoeften van het onderwijs met betrekking tot de accommodaties bekend. Om de gebruikerservaring op lokaal niveau te weten is nog nader onderzoek nodig. Dit is dan ook als actie opgenomen in het actieplan van hoofdstuk vier.

Huidige vraag bewegingsonderwijs op stadsdeelniveau

De huidige vraag van het bewegingsonderwijs is ook op stadsdeelniveau uitgewerkt. Voor alle stadsdelen is een tekort aan zaaldelen die voldoen aan de wettelijke norm opgenomen in de

⁴ De landelijke richtlijn van twee klokuren bewegingsonderwijs is aangehouden.

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem 2015. Het tekort is nog groter als gekeken wordt naar de norm opgesteld door de KVLO. Zie onderstaande tabel voor een schematische weergave van het aanbod en benodigd aantal zaaldelen om het bewegingsonderwijs te kunnen accommoderen van het onderwijs per stadsdeel in 2016.

Tabel 2.6 Aanbod en benodigd aantal zaaldelen per stadsdeel voor Haarlemse basis- en middelbare scholen, 2016

Stadsdeel	Benodigd	Aanbod	Aanbod (met norm verordening**)	Aanbod (met norm KVLO***)
Centrum	6	4*	4	2
Noord	21	39	20	8
Oost	2	4	1	1
Schalkwijk	12	20	9	6
Zuid-West	18	22	7	0

* Op het moment dat de Beijneshal verplaatst is naar een ander stadsdeel en de gymzaal op de locatie Gonetstraat (basisschool de Kring) is gerealiseerd, bestaat het aanbod in stadsdeel Centrum uit 3 zaaldelen.

Gekeken op stadsdeelniveau is alleen in het Centrum een tekort aan zaaldelen (-2) en in de overige stadsdelen een overschot. Het tekort aan zaaldelen neemt in het Centrum met één zaaldeel toe op het moment dat de Beijneshal verplaatst wordt naar een ander stadsdeel en de realisatie van een nieuwe gymzaal nabij basisschool de Kring.

Als gekeken wordt naar het aantal zaaldelen dat voldoet aan de norm opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem 2015, is in de stadsdelen Noord en Oost een tekort van 1 zaaldeel, in het Centrum een tekort van twee zaaldelen, in Schalkwijk een tekort van 3 zaaldelen en in Zuid-West een tekort van 11 zaaldelen. Deze tekorten zijn nog hoger op het moment dat gekeken wordt naar het aantal beschikbare zaaldelen met een norm die voldoet aan de richtlijnen van de KVLO. Het hoge aantal zaaldelen die voldoen aan de norm in stadsdeel Noord is te verklaren door het feit dat zeven van de elf sporthallen in dit stadsdeel gesitueerd zijn. De meeste van deze sporthallen liggen aan de rand van het stadsdeel en worden daarom niet of in mindere mate gebruikt door het (primair) onderwijs.

2.4 Toekomstige vraag binnensportaccommodaties

Groei van de stad

In veel delen van Nederland is sprake van bevolkingskrimp, dit geldt niet voor gemeente Haarlem waar de bevolkingsgroei in alle categorieën stijgt. De verwachting is dat Haarlem er de komende tien jaar circa 10.000 inwoners verkrijgt op basis van autonome groei. De bevolking zal in 2028 voor een groter gedeelte uit 65-plussers bestaan, een voortzetting van de ontwikkeling van de afgelopen tien jaar. Het aantal inwoners in de andere leeftijdsklassen, 20 tot 45 jaar en 45 tot 65 jaar, zal echter ook absoluut gezien toenemen, en in het bijzonder het aantal inwoners jonger dan 20 jaar.

De Woonvisie Haarlem 2017 – 2020 ‘Doorbouwen aan een (t)huis’ voorziet in de realisering van circa 10.000 extra woningen in de periode 2017 – 2031, waarvan 7.500 woningen in de periode tot aan 2025. De verwachting is dat hierdoor de bevolking zal toenemen met circa 20.000⁵ inwoners in 2031.

Toekomstige vraag (georganiseerde) sport

⁵ Bij Pronexus is om een inschatting gevraagd van de bevolkingstoename op basis van de woonvisie. Doordat het type woning nog niet bekend is, is een ruwe inschatting gemaakt van 1,75 (voor stadsdeel Centrum) tot 2,2 (andere stadsdelen) inwoners per huishouden.

De toekomstige vraag van de (georganiseerde) sport is voor het jaar 2020 en 2028 berekend. Zie onderstaande tabel voor een schematische weergave van de vraag-aanbodanalyse van de binnensportaccommodaties voor Haarlem in haar totaliteit voor 2016, 2020 en 2028 op basis van de autonome bevolkingsgroei en planologische kengetallen. Ook is een inschatting⁶ gemaakt van het effect van de woonvisie op de behoefte naar type accommodaties.

Tabel 2.7 Vraag-aanbodanalyse accommodaties gemeente Haarlem, o.b.v. Planologische Kengetallen, 2016, 2020 en 2028

Type accommodatie	Aanbod/ Geschiktheid	Behoefte			
		2016	2020	2028	2028 (+woonvisie)
Sporthallen	11/8*	7 – 10	8 – 10	8 – 10	9 – 11
Sportzalen	0	11 – 14	12 – 15	12 – 15	14 – 17
Gymzalen	74/2**	48	48	50	56
Zaalsporteenheden	107/26***	90 – 105	97 – 109	98 – 110	111 – 122

**Drie van de elf sporthallen zijn in mindere mate geschikt voor het accommoderen van alle vormen van georganiseerde sport omdat zij sport specifiek zijn.*
*** 2 van de 74 gymzalen zijn door de grotere vloeroppervlakte (minimaal 308 m²) in hogere mate geschikt voor het accommoderen van de (georganiseerde) sport. 22 van de 74 gymzalen zijn tussen de 252 m² en 308 m² en voldoen hiermee aan de wettelijke norm voor bewegingsonderwijs (minimaal 252 m²). Door de kleinere maatvoering zijn deze gymzalen echter minder geschikt voor de (georganiseerde) sport. 41 van de 74 gymzalen zijn 200 m² of kleiner en voldoen hierdoor niet aan de wettelijke norm voor bewegingsonderwijs. Deze gymzalen zijn door de te kleine maatvoering in nog beperktere mate geschikt voor de (georganiseerde) sport.*
**** Van de 107 beschikbare zaalsporteenheden zijn 26 zaalsporteenheden (8 multifunctionele sporthallen x 3 zaalsporteenheden en 2 grotere gymzalen) in hogere mate geschikt voor het accommoderen van de (georganiseerde) sport. 41 van de 107 zaalsporteenheden zijn in beperkte mate geschikt voor de (georganiseerde) sport. Dit zijn de 41 gymzalen met een vloeroppervlakte van 200m² of kleiner.*

De autonome bevolkingsgroei heeft slechts geringe invloed op de behoefte naar binnensportaccommodaties. De ondergrens van zeven sporthallen moet worden verhoogd naar acht sporthallen, terwijl de bandbreedte van de behoefte aan sportzalen omhoog schuift naar twaalf tot vijftien sportzalen (was elf tot veertien). De behoefte aan gymzalen loopt op van 48 gymzalen in 2016 naar 50 in 2028.

Op het moment dat gekeken wordt naar kwaliteit en mate van geschiktheid van de zaalsporteenheden voor de (georganiseerde sport), bestaat er nu en in de toekomst een groot tekort aan in hogere mate geschikte accommodaties. In totaal zijn er 26 in hogere mate geschikte zaalsporteenheden en zijn er 98 tot 110 zaalsporteenheden benodigd in 2028. Ook zal de extra groei op basis van de woonvisie extra druk geven op de zaalsporteenheden. Verwachting is dat op basis van deze groei tussen de 111 en 122 zaalsporteenheden benodigd zullen zijn.

Tot slot neemt het tekort aan sportzalen verder toe richting 2028. Hierdoor zal de druk op de (niet sport specifieke sporthallen) steeds verder toenemen en is het aannemelijk dat het huidige aanbod aan zaalsporteenheden onvoldoende zal zijn.

Toekomstige vraag (georganiseerde) sport op stadsdeelniveau

De toekomstige vraag van de (georganiseerde) sport is ook op stadsdeelniveau uitgewerkt. Door de verstedelijking is het geen haalbare doelstelling om in de toekomst tot een evenredige verdeling van accommodaties over de stadsdelen te komen. Op het moment dat in een gebied nieuwe ontwikkelingen plaats vinden, is het belangrijk om met de (toekomstige) vraag per stadsdeel rekening te houden. Zie onderstaande tabel voor een schematische weergave van de vraag-aanbodanalyse van de binnensportaccommodaties per stadsdeel voor 2016, 2020 en 2028.

⁶ De bevolkingstoename op basis van de woonvisie is afhankelijk van het aantal woningen dat daadwerkelijk gerealiseerd wordt en het type woning wat gebouwd wordt. In dit plan is uitgegaan van een toename van 20.000 extra inwoners. De behoefte is vervolgens op basis van planologische kengetallen berekend. Een gymzaal per 3.000 inwoners, een sportzaal per 10.000 – 12.500 inwoners en een sporthal per 15.000 – 20.000 inwoners.

Tabel 2.8 Vraag-aanbodanalyse accommodaties, per stadsdeel gemeente Haarlem, o.b.v. Planologische Kengetallen, 2016, 2020 en 2028

Type accommodatie	Aanbod	Behoefte		
		2016	2020	2028
Sporthallen				
Centrum	1 (1*)	1 – 1	1 – 1	1 – 1
Noord	7 (4*)	3 – 4	3 – 4	3 – 4
Oost	0	1 – 2	1 – 2	1 – 2
Schalkwijk	3 (3*)	2 – 2	2 – 2	2 – 2
Zuid-West	0	2 – 2	2 – 2	2 – 2
Sportzalen				
Centrum	0	1 – 2	1 – 2	1 – 2
Noord	0	4 – 5	4 – 5	4 – 5
Oost	0	2 – 2	2 – 2	2 – 2
Schalkwijk	0	3 – 3	3 – 3	3 – 4
Zuid-West	0	3 – 3	3 – 3	3 – 3
Gymzalen				
Centrum	2 (0**)	5	5	5
Noord	32 (1**)	17	17	17
Oost	4 (1**)	7	7	7
Schalkwijk	14 (0**)	10	10	11
Zuid-West	22 (0**)	10	11	11
Zaalsporteenheden				
Centrum	5 (3***)	10 – 12	10 – 12	10 – 12
Noord	53 (13***)	34 – 39	34 – 39	34 – 39
Oost	5 (1***)	14 – 17	14 – 17	14 – 17
Schalkwijk	23 (9***)	22 – 22	22 – 22	23 – 24
Zuid-West	22 (0***)	22 – 22	22 – 23	22 – 23
* Aantal multifunctionele (niet sport specifieke) sporthallen				
** Aantal gymzalen met een minimale vloeroppervlakte van 308 m ² (norm van de KVLO)				
*** Aantal zaalsporteenheden die in hogere mate geschikt zijn voor het accommoderen van georganiseerde sport.				

Op basis van de ruimtelijke configuratie van de binnensportaccommodaties is in 2028 de behoefte naar zaalsporteenheden in stadsdeel Oost (9 - 12 tekort), Centrum (5 – 7 tekort), Zuid-West (0 - 1 tekort) en Schalkwijk (0 – 1 tekort) het grootst. Als gekeken wordt naar het type binnensportaccommodatie is er in alle stadsdelen behoefte aan sportzalen en in Oost en Zuid-West behoefte aan een sporthal.

Als gekeken wordt naar kwaliteit en mate van geschiktheid van de gymzalen, is in elk stadsdeel een groot tekort aan in hogere mate geschikte zaalsporteenheden. De extra groei op basis van de woonvisie zal extra druk geven op de beschikbare zaalsporteenheden en is nog niet mee genomen in tabel 2.6. Om dit op stadsdeelniveau te bepalen is nader onderzoek nodig en is als actie opgenomen in het actieplan van hoofdstuk vier.

Toekomstige vraag bewegingsonderwijs

De verwachting is dat het aantal leerlingen ingeschreven bij de Haarlemse scholen op basis van de autonome bevolkingsgroei in de toekomst hoger zal zijn dan nu het geval is. Zie onderstaande tabel voor het aanbod en benodigd aantal zaaldelen voor het basisonderwijs en voorgezet onderwijs in 2016, 2020 en 2028 op basis van de autonome groei. Daarnaast is ook de behoefte aan zaaldelen voor het onderwijs opgenomen op basis van de woonvisie. Hiervoor zijn de berekeningen gebruikt, benoemd in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Tabel 2.9 Aanbod en benodigd aantal zaaldelen voor Haarlemse basis- en middelbare scholen, 2016, 2020 en 2028.

Type onderwijs	Aanbod zaaldelen		Benodigde zaaldelen			
	Totaal	Met norm	2016	2020	2028	2028 (+woonvisie)
Basisonderwijs			23	24	24	26 - 27
Voorgezet onderwijs			32	33	33	35 - 36
Totaal	89*	39** / 17***	55	57	57	61 - 63

* Haarlem kent 11 sporthallen, bestaande uit 33 zaalsporteenheden en 15 zaaldelen. Met de 74 gymzalen bestaat het totale aanbod aan zaaldelen uit 89.
 ** Van de 89 zaaldelen voldoen in totaal 39 aan de minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem 2015 en/of norm benoemd in de KVLO-richtlijnen. Dit zijn 24 gymzalen + 15 sporthal-zaaldelen.
 *** Van de 89 zaaldelen voldoen 17 zaaldelen aan de norm benoemd in de KVLO-richtlijnen. Dit zijn 15 sporthal-zaaldelen en 2 gymzalen.

De hogere leerlingenaantallen als gevolg van de autonome groei leidt tot een toename van twee zaaldelen ten behoeve van het bewegingsonderwijs (57 zaaldelen in 2028 ten opzichte van 55 zaaldelen in 2016). Op het moment dat gekeken wordt naar het aantal geschikte aanbod aan zaaldelen dat voldoet aan de minimale norm benoemd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem 2015, is in 2020 en 2028 een tekort van 18 zaaldelen te verwachten. Op basis van de groei als gevolg van de woonvisie, is een extra tekort van 4 – 6 zaaldelen te verwachten en zijn in 2028 de benodigde zaaldelen 61 tot 63⁷.

Toekomstige vraag bewegingsonderwijs op stadsdeelniveau

De toekomstige vraag voor het bewegingsonderwijs is ook uitgewerkt op stadsdeelniveau. Zie onderstaande tabel voor het aanbod en benodigd aantal zaaldelen voor onderwijs per stadsdeel in 2016, 2020 en 2028. Op basis van de woonvisie zijn stadsbreed in totaal nog 4 – 6 extra zaaldelen benodigd, deze zijn nog niet verwerkt in tabel 2.10. Om dit op stadsdeelniveau te bepalen is nader onderzoek nodig en dit is als actie opgenomen in het actieplan van hoofdstuk vier.

Tabel 2.10 Benodigd aantal zaaldelen voor Haarlemse basis- en middelbare scholen, 2016, 2020 en 2028.

Stadsdeel	Aanbod	Benodigde zaaldelen		
		2016	2020	2028
Centrum	4 (4* / 2**)	6	6	6
Noord	39 (20* / 8**)	21	21	21
Oost	4 (1* / 1**)	2	2	2
Schalkwijk	20 (9* / 6**)	12	12	14
Zuid-West	22 (7* / 0**)	18	18	18

* Aantal zaaldelen die voldoen aan de norm uit de Verordening Huisvesting Onderwijs 2015 en/of de KVLO-richtlijnen.
 ** Aantal zaaldelen die voldoen aan de KVLO-richtlijnen.

De toekomstige behoefte in 2020 en 2028 aan zaaldelen ten behoeve van het bewegingsonderwijs is in alle stadsdelen gelijk aan de behoefte in 2016, met uitzondering van Schalkwijk. In Schalkwijk zijn twee extra zaaldelen nodig.

Als gekeken wordt naar het aantal zaaldelen die voldoen aan de wettelijke norm en/of KVLO-richtlijnen, is in alle stadsdelen een groot tekort aan geschikte zaaldelen. Op het moment dat ingezoomd wordt op schoolniveau kunnen deze tekorten nog groter zijn. In Noord zijn namelijk veel (grotere) sportaccommodaties aan de rand van het stadsdeel gesitueerd en hierdoor niet binnen 1.000 meter van het onderwijs beschikbaar. Nader onderzoek is nodig om de beschikbaarheid van in hogere mate geschikte locaties op schoolniveau in beeld te brengen. Dit is als actie opgenomen in het actieplan van hoofdstuk vier.

⁷ Op basis van berekeningen uit het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018 – 2022.

2.5 Toekomstgericht areaal binnensportaccommodaties

Funciemenging gebouwen (multifunctionaliteit)

Elders in het land wordt bij nieuwbouw steeds vaker gekozen voor moderne en multifunctionele sportcomplexen, die een bredere wijkfunctie vervullen. Naast de traditionele functies zoals onderwijs en sport, kunnen ook andere (commerciële) functies in een sportcomplex gerealiseerd worden. Denk hierbij aan functies zoals een: fysiopraktijk, gezondheidscentrum, dagopvang, dans- en balletschool, buitenschoolse opvang, sportschool, bibliotheek, catering bedrijf in de horeca of zelfs andere commerciële partijen. De andere functies kunnen de (georganiseerde) sport versterken, alsmede het exploitatie tekort op de gebouwen drukken. Des te meer het gebouw gebruikt wordt, hoe groter de maatschappelijke waarde van het gebouw wordt. Ook kunnen door funciemenging (schaarse) vierkante meters in een verstedelijkte omgeving efficiënter gebruikt worden.

Mogelijk is een aanpassing van het bestemmingsplan benodigd, omdat het sportcomplex dan ook voor andere doeleinden gebruikt kan worden dan alleen voor sport. Dit soort multifunctionele complexen zijn duurder om te realiseren, maar kunnen door een betere exploitatie ook meer opbrengsten leveren. Om een dergelijke exploitatie te kunnen opzetten, is vooraf een gedegen verkenning noodzakelijk in de vorm van een marktconsultatie. Het aanvullende karakter van activiteiten voor verschillende doelgroepen zijn hierin bepalend. Nader onderzoek is benodigd om te bepalen welke meerwaarde het heeft om de nieuw te realiseren sporthallen te vervangen door moderne en multifunctionele sportaccommodaties. De eventuele extra kosten ten opzichte van een sporthal met minder mogelijkheden voor funciemenging en de mogelijke extra opbrengen in de exploitatie van een meer multifunctionele hal moeten inzichtelijk gemaakt.

Topsportaccommodaties

Topsport inspireert en enthousiasmeert en is hierdoor van maatschappelijke betekenis. Topsport voorziet in de mogelijkheid en behoefte tot vermaak, betrokkenheid, identificatie, trots en sociale binding. Daarnaast bestaat een correlatie tussen enerzijds topsportprestaties/topsportevenementen en anderzijds een verhoogde sportparticipatie (breedtesport). Haarlem kent negen kernsporten; judo, schaatsen, honkbal, softbal, badminton, turnen, karate en schaken. Kernsporten zijn sporten die op het hoogste niveau presteren. Drie van de negen kernsporten zijn door het NOC*NSF en de sportbonden aangemerkt als Regionaal Trainingscentrum (RTC). Een RTC is een plek waar talenten vanuit de hele regio op het hoogste niveau met elkaar kunnen trainen en sparren.

In Haarlem bestaat een aantal binnensportaccommodaties die in betere mate geschikt zijn voor topsport en topsportevenementen. Dit zijn de Provincie Noord-Holland hal voor honk- en softbal, de sport specifieke turnhal in het Kennemer Sportcenter⁸ (voor turnen) en de Duijnwijk hal voor badminton (op het moment dat de nieuwbouw is gerealiseerd eind 2018).

Vertegenwoordigers vanuit de kernsporten geven aan dat accommodaties die geschikt zijn voor topsport belangrijk zijn om op het hoogste niveau te kunnen blijven presteren. Ook stellen het NOC*NSF en de sportbonden eisen aan de accommodatie van een RTC. Op het moment dat niet aan de eisen voldaan kan worden, verliest het RTC haar status. Op het moment dat Haarlem voor nu en in de toekomst op het hoogste niveau wil blijven acteren voor verschillende sporten en de drie RTC wil behouden, zijn investeringen nodig in topsportaccommodaties. Voor het schaatsen is een

⁸ Deze hal is door de afmeting en het ontbreken van tribunes niet geschikt voor het accommoderen van turnwedstrijden. Hiervoor moet uitgeweken worden naar buurgemeenten.

overkapping benodigd, voor het turnen een hal waar wedstrijden georganiseerd kunnen worden en voor het judo een dojo indien mogelijk geïntegreerd in een multifunctionele sportaccommodatie. Voor karate en schaken is de behoefte onbekend en zal nader onderzocht worden. Een inschatting van financiële consequenties zijn terug te vinden in het investeringsplan in hoofdstuk vier.

2.6 Samenvatting

De gemeente heeft geen wettelijke zorgplicht in het voorzien van sportruimtes voor het beoefenen van (georganiseerde) sport, maar wel ten behoeve van het bewegingsonderwijs. Voldoende goed onderhouden binnensportaccommodaties voor de (georganiseerde) sport dragen echter wel bij aan de doelstelling van de gemeente om de sportparticipatie van de Haarlemmers te verhogen.

Door bij de bouw van accommodaties rekening te houden met de behoeften van de (georganiseerde) sport (ruimere maatvoering), kunnen middelen gecombineerd worden en ontstaan voorzieningen zowel geschikt voor het onderwijs als voor de (georganiseerde) sport. Bijkomend voordeel is dat ook voor het onderwijs accommodaties ontstaan die hierdoor voldoen aan de KVLO-richtlijnen en beter geschikt zijn voor modern bewegingsonderwijs.

In het sportcomplex van de toekomst kunnen naast de traditionele functies zoals onderwijs en sport, ook andere (commerciële) functies gerealiseerd worden. De andere functies kunnen de (georganiseerde) sport versterken, alsmede het exploitatie tekort op de gebouwen drukken. Des te beter de exploitatie van het gebouw is, hoe groter de maatschappelijke waarde van het gebouw.

Wil de gemeente voor verschillende kernsporten op het hoogste niveau blijven acteren zijn extra investeringen nodig in (topsport)accommodaties. Deze investeringen zijn ook nodig om te kunnen voldoen aan de eisen dit het NOC*NSF en de sportbonden stellen aan een RTC.

Areaal binnensport

1. Gemeente Haarlem heeft 11 sporthallen. Drie sporthallen zijn sport specifiek en hierdoor minder geschikt voor multifunctioneel gebruik. Op basis van planologische kengetallen is een aanbod van 9 – 11 in 2028 (inclusief woonvisie) voldoende.
2. Gemeente Haarlem kent geen sportzalen. Op basis van planologische kengetallen is een aanbod van 14 – 17 in 2028 (inclusief woonvisie) benodigd.
3. Gemeente Haarlem kent 74 gymzalen. Van de 67 gymzalen waarvan de vloerafmeting bekend is, voldoen 41 gymzalen niet aan de wettelijke minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorziening huisvesting onderwijs Haarlem 2015 (minimaal 252 m²). Van deze 41 gymzalen zijn 16 gymzalen in eigendom van de gemeente. Twee van de 67 gymzalen voldoen aan de richtlijnen opgesteld door de KVLO (minimaal 308 m²), waarvan één in eigendom van de gemeente. Zoals in hoofdstuk één beschreven zijn deze twee gymzalen beter geschikt voor het accommoderen van modern bewegingsonderwijs en de (georganiseerde) sport. Op basis van planologische kengetallen is een aanbod van 56 in 2028 (inclusief woonvisie) voldoende.
4. Omdat de gemeente geen sportzalen kent en een overschot heeft aan (te) kleine en verouderde gymzalen, neemt de druk op de sporthallen toe en kan minder goed modern bewegingsonderwijs gegeven worden. Investerings in grotere sportruimten voor de beoefening van binnensport en het faciliteren van modern bewegingsonderwijs is dan ook noodzakelijk voor nu en in de toekomst.

5. In 2018 wordt het MJOP voor alle binnensportaccommodaties geactualiseerd op basis van een schouw. Tijdens de schouw wordt het conditieniveau van de accommodaties in kaart gebracht. Indien accommodaties niet voldoen aan conditieniveau drie, worden deze in overleg met de gemeente op het gewenste niveau gebracht.

(Georganiseerde) sport

1. Het huidige aanbod van 107 zaalsporteenheden voor de (georganiseerde) sport is onvoldoende. In 2028 ontstaat een maximaal tekort van drie zaalsporteenheden. Op basis van de extra verwachte groei als gevolg van de woonvisie ontstaat een tekort van maximaal vijftien zaalsporteenheden.
2. Op het moment dat gekeken wordt naar de geschiktheid (afmeting en bergruimte) van de accommodaties, ontstaat een nog groter tekort aan zaalsporteenheden voor de (georganiseerde) sport. Het verwachte tekort aan in hoge mate geschikte accommodaties ligt dan tussen de 84 en 96 zaalsporteenheden.
3. Van de 107 zaalsporteenheden zijn 26 zaalsporteenheden in hogere mate geschikt voor de (georganiseerde) sport. Twee van de 74 gymzalen zijn in hogere mate geschikt omdat deze aan de KVLO-richtlijnen voldoen. Drie van de elf sporthallen zijn minder geschikt omdat deze sport specifiek zijn en hierdoor niet alle vormen van sport kunnen accommoderen.
4. Op basis van ruimtelijke configuratie zijn de zaalsporteenheden niet evenredig over de stad verdeeld. Door de verstedelijking is dit niet mogelijk. Bij nieuwe ontwikkelingen in een gebied, is het wenselijk om rekening te houden met de behoefte aan zaalsporteenheden voor de (georganiseerde) sport in het desbetreffende stadsdeel.
5. Door het ontbreken van sportzalen ontstaat een extra grote druk op de sporthallen. Hierdoor ontstaan (structurele) knelpunten in de verhuur van de (gemeentelijke) sporthallen. Op basis van het huidige inwonersaantal zouden 12 – 15 sportzalen wenselijk zijn. Deels wordt dit tekort opgevangen doordat in Haarlem wel voldoende sporthallen zijn op basis van planologische kengetallen. Het overschot van gymzalen neemt het knelpunt in zeer beperkte mate weg, omdat gymzalen door de kleinere afmeting niet geschikt zijn voor het faciliteren van de meeste binnensporten.
6. Verschillende gebruikers (binnensportverenigingen) ervaren een tekort aan (geschikte) accommodaties in Haarlem. Met name in het winterseizoen moeten reguliere gebruikers uitwijken naar andere accommodaties om ruimte te maken voor de tijdelijke gebruikers zoals hockey en korfbal. Verschillende verenigingen geven aan hun verenigingsactiviteiten niet uit te kunnen breiden door het tekort aan geschikte accommodaties. Ook benoemen de verenigingen de matige kwaliteit van onderhoud van meerdere accommodaties, de ouderwetse inrichting, de (te) kleine afmetingen en het ontbreken van voldoende bergruimte voor sport specifieke materialen zoals spiegelwanden, judomatten en turntoestellen.

Bewegingsonderwijs

1. Puur gekeken naar de behoefte aan zaaldelen in haar totaliteit (kwantiteit), is het huidige aanbod van 89 zaaldelen voldoende om het bewegingsonderwijs te kunnen accommoderen. Het huidige overschot is 34 zaaldelen en in 2028 zal dit op basis van de autonome groei uit 36 zaaldelen bestaan. De verwachte groei als gevolg van de woonvisie zorgt eind 2028 voor nog een extra behoefte van vier tot zes zaaldelen. Het overschot zal dan uit 26 tot 28 zaaldelen bestaan.

2. Op het moment dat gekeken wordt naar de geschiktheid (afmetingen) van de zaaldelen, bestaat een groot tekort. Op basis van de norm opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem, bestaat in 2028 een tekort van 18 zaaldelen (autonome groei). Rekening houdend met de woonvisie is dit tekort 22 tot 24 zaaldelen. Op basis van de KVLO-richtlijnen is het tekort in 2028 40 zaaldelen (autonome groei). Rekening houdend met de woonvisie is dit tekort 44 tot 46 zaaldelen.
3. Op het moment dat gekeken wordt naar ruimtelijke configuratie bestaan en ontstaan ook een tekort aan (geschikte) zaaldelen. Gekeken op stadsdeelniveau is alleen in het Centrum een tekort aan zaaldelen (-2) en in de overige stadsdelen een overschot. Als gekeken wordt naar zaaldelen die voldoen aan de norm opgenomen in de Verordening Huisvesting Onderwijs, is in 2028 in de stadsdelen Noord en Oost een tekort van één zaaldeel, in het Centrum een tekort van twee zaaldelen, in Schalkwijk een tekort van 5 zaaldelen en in Zuid-West een tekort van 11 zaaldelen. Het tekort aan zaaldelen op basis van de KVLO-richtlijnen is één zaaldeel voor Oost, vier voor het Centrum, acht voor Schalkwijk, 13 voor Noord en 18 voor Zuid-West. Dit is exclusief de vier tot zes extra benodigde zaaldelen als gevolg van de woonvisie. Op het moment dat ingezoomd wordt op schoolniveau zouden deze tekorten nog groter kunnen zijn. In Noord zijn namelijk veel sportaccommodaties aan de rand van het stadsdeel gesitueerd en hierdoor niet binnen 1.000 meter van het onderwijs beschikbaar. Nader onderzoek is nodig om de beschikbaarheid van in hogere mate geschikte locaties op schoolniveau in beeld te brengen. Dit is als actie opgenomen in het actieplan van hoofdstuk vier.
4. Door de (ouderwetse) inrichting en de (te) kleine afmetingen van het areaal binnensport, is volgens de norm van de KVLO geen goed (modern) bewegingsonderwijs mogelijk.

3. Gewenste situatie

3.1 Inleiding

De gemeente Haarlem omschrijft in haar visie⁹ dat iedereen die dat wil in Haarlem moet kunnen sporten en dat gymnastiekonderwijs op een moderne en flexibele manier aangeboden moet kunnen worden. In haar missie⁵ staat omschreven dat de gemeente Haarlem zich inzet voor de bereikbaarheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van sport, zodat zo veel mogelijk inwoners van Haarlem kunnen genieten van sport en bewegen. Om dit te kunnen realiseren zijn voldoende en goed onderhouden binnen- en buitensportaccommodaties van essentieel belang. Zowel om de (georganiseerde) sport als het bewegingsonderwijs te kunnen faciliteren. Het faciliteren van het bewegingsonderwijs is ook een wettelijke zorgplicht van de gemeente. In dit hoofdstuk worden de ambities op het gebied van de binnensportaccommodaties voor de komende 10 jaar (tot 2028) uiteengezet. De ambities zijn uitgesplitst naar; 1: de (georganiseerde) sport, 2: het bewegingsonderwijs, 3: het benodigde areaal voor binnensport in haar totaliteit en 4: de kwaliteit van het areaal voor binnensport.

3.2 Ambities georganiseerde sport

In 2028 zijn er voldoende en goed onderhouden binnensportaccommodaties, waardoor er geen (structurele) knelpunten in de verhuur van de (gemeentelijke) sporthallen meer zijn. Naast sporthallen, gymzalen en zwembaden beschikt Haarlem ook over sportzalen, waardoor het aanbod aan accommodaties meer divers wordt en in haar totaliteit efficiënter gebruikt kan worden.

Ambitie is dat accommodaties multifunctioneel zijn, waardoor de bezettingsgraad zo hoog mogelijk is en accommodaties zowel voor bewegingsonderwijs als voor de beoefening van de meeste binnensporten geschikt zijn. Hiervoor zijn grotere sportvloeren nodig, ruimere bergingen voor sportmaterialen en een modernere inrichting van sportruimtes. Waar mogelijk worden verenigingsactiviteiten geclusterd op één sportaccommodatie. Hierdoor ontstaat meer binding tussen leden en de sportvereniging en kan een sportaccommodatie specifiek ingericht worden voor de desbetreffende sport.

Tot slot is de ambitie om de bereikbaarheid en beschikbaarheid van binnensportaccommodaties voor alle inwoners van Haarlem zo hoog mogelijk te laten zijn. Om de betaalbaarheid van sport te waarborgen, kunnen verenigingen en inwoners van Haarlem tegen maatschappelijk tarief de accommodaties huren. Op het moment dat zich kansen voordoen, bijvoorbeeld bij de herinrichting van een gebied, wordt rekening gehouden met een evenredige verdeling van accommodaties over de stadsdelen.

3.3 Ambities bewegingsonderwijs

Alle scholen¹⁰ kunnen voor de lessen bewegingsonderwijs gebruik maken van goed onderhouden accommodaties, die minimaal voldoen aan de minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorziening huisvesting onderwijs Haarlem 2015 ($\geq 252 \text{ m}^2$) en bij voorkeur aan de richtlijnen van de KVLO ($\geq 308 \text{ m}^2$). De KVLO geeft aan dat deze grotere maatvoering benodigd is voor de huidige

⁹ Agenda voor de Sport 2015 – 2019 ‘Samen Bewegen’

¹⁰ In elk geval de scholen die afhankelijk zijn van gemeentelijke sportaccommodaties. Verschillende (te) kleine gymzalen zijn in juridisch eigendom van het schoolbestuur. De eerste prioriteit ligt bij het verbeteren van de gemeentelijke accommodaties, vervolgens kan onderzocht worden welke opties er zijn met de gymzalen in bezit van de schoolbesturen.

moderne invulling van het bewegingsonderwijs. Het gelijktijdig zelfstandig en gedifferentieerd werken in groepen aan verschillende bewegingsactiviteiten, het (sport)spelen op aangepaste veldjes vraagt om bredere en grotere zalen. Daarnaast zijn gymzalen van 308 m² ook beter geschikt voor multifunctioneel gebruik (verenigingssport). Uitgangspunt is dan ook om bij nieuwbouw of renovatie van gymzalen met een norm van 308 m² en een plafondhoogte van zeven meter te rekenen. Ambitie is dat uiteindelijk alle gymzalen in Haarlem voldoen aan de richtlijnen opgesteld door de KVLO. In hoofdstuk vier wordt nader uitgewerkt op welke wijze hier naartoe gegroeid kan worden en welke financiële consequenties dit heeft.

Ambitie is dat zo veel mogelijk scholen beschikking hebben over een geschikte sportaccommodatie binnen een straal van één (primair onderwijs) of twee (voortgezet onderwijs) kilometer van de school, zodat busvervoer niet nodig is en de lestijd optimaal benut kan worden. Waar mogelijk is rekening gehouden met de nieuwste ontwikkelingen binnen het bewegingsonderwijs, zodat modern bewegingsonderwijs optimaal gefaciliteerd wordt.

3.4 Ambities areaal binnensport

Ambitie is dat Haarlemmers gebruik kunnen maken van een voldoende en goed onderhouden areaal voor binnen- en buitensport nu en in de toekomst. Om de ambities voor de (georganiseerde) sport en het bewegingsonderwijs te kunnen realiseren zijn in de komende tien jaar extra investeringen in het areaal voor de binnensport benodigd. Zowel investeringen in het benodigde areaal als in de kwaliteit van dit areaal.

Door een integrale benadering voor de (georganiseerde) sport en het bewegingsonderwijs, zijn voordelen te behalen op het gebied van: financiën, multifunctioneel gebruik (bezettingsgraad) en geschiktheid (ruimere maatvoering ten behoeve van bewegingsonderwijs) van accommodaties.

Benodigd areaal

In onderstaand overzicht is de huidige situatie en gewenste situatie (2028) voor het benodigde areaal binnensport weergegeven. Dit areaal voorziet zowel in de (toekomstige) behoefte van de (georganiseerde) sport als voor het bewegingsonderwijs.

Tabel 3.1 Huidige en gewenste situatie aanbod ten behoeven van de (georganiseerde) sport en het bewegingsonderwijs

Type aanbod	Huidig aanbod in 2016	Gewenst aanbod in 2028	Gewenst aanbod in 2028 <i>inclusief woonvisie</i>
Sporthallen	11	12	12 – 13
Sportzalen	0	4 – 6	5 – 8
Gymzalen totaal	74	62 – 66	62 – 66
Gymzalen ≤ 200 m ²	41	25*	25*
Gymzalen 252 - 308 m ²	24	24**	24*
Gymzalen 308 m ²	2	18***	18*
Zaalsporteenheden	107	≥ 109	≥ 111 – 122
Zaaldelen ≥ 252 m ²	39	≥ 61 – 63	≥ 61 – 63
Zaaldelen ≥ 308 m ²	17	≥ 44 – 48	≥ 49 – 55

* van de 41 gymzalen met een vloeroppervlakte van 200 m² of kleiner, zijn er 16 in gemeentelijk bezit. Ambitie is om deze gymzalen in de komende tien jaar te vervangen voor zalen met een minimale afmeting van 308 m². Voor de andere 25 gymzalen in het bezit van de schoolbesturen, wordt bij nieuwbouw of renovatie gestreefd naar een maatvoering van minimaal 308 m².

** van de 24 gymzalen met een vloeroppervlakte van 252 m² - 308 m², zijn er twee in gemeentelijk bezit. Deze zalen voldoen aan de wettelijke norm, maar niet aan de KVLO-richtlijnen voor modern bewegingsonderwijs. Ambitie is om eerst de gymzalen kleiner dan 200 m² te vervangen en bij kansen (nieuwbouw, renovatie) de gymzalen van 252 m² te vervangen.

***Dit zijn de 16 gemeentelijke gymzalen van 200 m² of kleiner die vervangen worden (8 vanuit SHO en 8 vanuit het uitvoeringsplan sportaccommodaties), plus de twee huidige gymzalen van 308 m².

In de gewenste situatie bestaat eind 2028 het areaal voor binnensport uit 12 – 13 sporthallen, vier tot acht sportzalen, 62 – 66 gymzalen (waarvan minimaal 42 met een vloeroppervlakte van 252 m² of meer), minimaal 107 zaalsporteenheden, minimaal 61 zaaldelen van 252 m² of meer en minimaal 44 zaaldelen van 308 m² of meer. Hiervoor is het nodig om minimaal één sporthal en minimaal vier sportzalen te bouwen. Daarnaast moeten minimaal 8¹¹ gymzalen worden vergroot naar een minimale afmeting van 308 m² en/of nieuw gebouwd worden met deze afmeting.

Door de realisatie van minimaal één nieuwe sporthal, vier nieuwe sportzalen en 18 gymzalen van 308 m², ontstaan 27 extra zaaldelen met een minimale afmeting van 308 m². In totaal bestaat het areaal dan uit 68 zaaldelen $\geq$ 252 m² (41 bestaande plus 27 nieuwe zaaldelen) en 44 zaaldelen $\geq$ 308 m² (17 bestaande plus 27 nieuwe zaaldelen).

Op basis van het gewenste aanbod benoemd in tabel 3.1 kunnen acht tot twaalf gymzalen afgestoten worden. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of dit daadwerkelijk mogelijk is. Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke configuratie van de sportvoorzieningen ten opzichte van het onderwijs. Dit is als actie opgenomen in het actieplan van hoofdstuk vier.

Kwaliteit areaal

Ambitie is om het areaal voor de binnensport sober en doelmatig te onderhouden (niveau 3). Onderhoud wordt uitgevoerd aan de hand van een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en wordt elke drie jaar op basis van een schouw geactualiseerd. In 2018 vindt een schouw plaats van alle accommodaties en wordt het conditieniveau in kaart gebracht. Accommodaties die niet aan het conditieniveau drie voldoen, worden vanaf 2018 terug gebracht naar het gewenste niveau. Hierbij wordt rekening gehouden met het eventueel afstoten of vergroten van accommodaties.

Waar mogelijk vervullen sportaccommodaties een bredere wijkfunctie. Hiervoor zijn moderne en multifunctionele sportcomplexen benodigd. Naast het onderwijs worden ook andere (commerciële) functies gemengd. De andere functies kunnen de (georganiseerde) sport versterken, alsmede het exploitatie tekort op de gebouwen drukken. Belangrijk is dat aangesloten wordt bij de groei van de stad en ontwikkelingen in een gebied en dat het uitvoeringsplan voor binnensport integraal onderdeel is binnen de gebiedsopgaven van de vijf gebieden in Haarlem.

Ambitie is om de verschillende (kern)sporten in de gemeente Haarlem dusdanig te faciliteren op accommodatiegebied, zodat zij op het hoogste niveau kunnen presteren en zodat de Regionale Trainingscentra voor Haarlem behouden blijven. Hiervoor zijn extra investeringen nodig in (topsport)accommodaties voor het schaatsen, turnen en judo.

Zoals ook omschreven bij de ambities voor de (georganiseerde) sport, zijn ook ruimere bergingen voor sportmaterialen en modernere inrichtingen van de huidige sportruimtes benodigd. Nader onderzoek in samenwerking met de eindgebruikers is benodigd om de wensen verder in kaart te brengen en de bijbehorende financiële consequenties. Dit is als actie opgenomen in het actieplan van hoofdstuk vier.

¹¹ De kosten van 8 gymzalen zijn opgenomen binnen het SHO. Zes op basis van de autonome groei en de extra groei door de woonvisie, één bij de Gonetstraat (basisschool de Kring) en één bij de Rudolf Steiner school. De ambitie is om naast deze 8 gymzalen nog 8 gymzalen van 308 m² te realiseren om het areaaltekort op te lossen. Hier is een aanvullend budget van € 8.000.000 voor nodig. In dit uitvoeringsplan Sportaccommodaties is € 4.000.000 opgenomen. Op basis van de verschillende ontwikkelingen (SHO, woonvisie/ ontwikkelzones), kan bepaald worden of en wanneer de andere vier gymzalen gerealiseerd kunnen worden. Zo nodig wordt vervolgens extra budget hiervoor aangevraagd.

Door zowel te investeren in extra areaal, het vergroten en het doelmatig onderhouden van het huidige areaal en modernere inrichting van het areaal, wordt gewaarborgd dat het areaal voor nu en in de toekomst voldoet aan de 'eisen' van de huidige tijd en gebruikers.

4. Doelstellingen en actieplan

4.1 Inleiding

De doelstellingen zijn erop gericht om de gewenste situatie, de ambities in hoofdstuk drie omschreven, te bereiken. Om tot een voldoende en goed onderhouden areaal voor de binnensport te komen, is uitbreiding van het huidige areaal en zijn maatregelen nodig om het huidige areaal op het juiste conditieniveau te houden en te brengen. In dit hoofdstuk worden de doelstellingen met een inschatting van de kosten omschreven. Daarnaast is in een actieplan uiteengezet welke acties op welk moment uitgevoerd moeten worden om deze doelstellingen te bereiken.

4.2 Doelstellingen areaal binnensport

Doelstellingen en inschatting kosten totaal

In onderstaande tabel zijn de doelstellingen voor het areaal binnensport voor de periode 2018 – 2028 omschreven. De doelstellingen zijn bepaald op basis van vervanging bestaand areaal, autonome groei, extra groei als gevolg van de woonvisie, wettelijke norm en toekomstgerichtheid. Dit is ook inzichtelijk gemaakt in de tabel.

Tabel 4.1 Overzicht doelstellingen voor areaal binnensport in totaal 2018 – 2028

Doelstellingen	Op basis van:
Realisatie nieuwe sporthal ter vervanging van de Beijneshal	Vervanging
Realisatie nieuwe sporthal	Autonome groei
Realisatie vier tot zes nieuwe sportzalen	Autonome groei
Realisatie bredere functiemenging en topsport bovenstaande accommodaties	Toekomstgerichtheid
Realisatie 8 gymzalen 308 m ² (exclusief 8 gymzalen vanuit SHO)	Wettelijke norm
Modernisering inrichting en vergroten bergingen bestaande sportruimtes	Toekomstgerichtheid
Aanpassingen particuliere- en sport specifieke sporthallen	Autonome/woonvisie
Onderhoud om areaal op conditieniveau 3 te brengen op basis schouw '18	n.v.t.
Regulier onderhoud volgens vernieuwd MJOP '18	n.v.t.
Realisatie overkapping schaatsbaan t.b.v. kernsport en RTC schaatsen	Toekomstgerichtheid
Realisatie turnhal geschikt voor wedstrijden t.b.v. kernsport turnen	Toekomstgerichtheid
Realisatie dojo (geïntegreerd in sporthal) t.b.v. kernsport en RTC judo	Toekomstgerichtheid
Realisatie nieuwe sporthal	Groei woonvisie
Realisatie twee tot drie nieuwe sportzalen	Groei woonvisie

Om de genoemde ambities en doelstellingen te bereiken is het nodig om de gemeentelijke gymzalen kleiner dan 200 m² (16 in totaal) in de komende tien jaar vervangen door gymzalen van 308 m². Dit kan door nieuwbouw en mogelijk door het vergroten van de gymzalen. Nader onderzoek is nodig of het vergroten van gymzalen financieel gunstiger is dan vervangende nieuwbouw. Dit is als actie opgenomen in het actieplan van dit hoofdstuk. Bij het bepalen van vervanging en of nieuwbouw hebben (gemeentelijke) gymzalen kleiner dan 200 m² prioriteit en vervolgens de verouderde gymzalen van 252 m². Te kleine en verouderde gymzalen in het bezit van de schoolbesturen, worden alleen bij nieuwe ontwikkelingen (renovatie of nieuwbouw) vervangen door gymzalen van 308 m².

Doelstellingen en inschatting kosten 2018 t/m 2028

In onderstaande tabel zijn de doelstellingen en bijbehorende kosten voor het areaal binnensport in een tijdspad weergegeven. Bij elke doelstelling is een inschatting van de kosten of een PM post opgenomen. Daadwerkelijke realisatie van een accommodatie is afhankelijk van de ontwikkelingen binnen het SHO en de ontwikkelzones. Hier wordt geprobeerd zo goed mogelijk bij aan te sluiten. Op

basis van de acties benoemd in het actieplan kan steeds nauwkeuriger worden aangegeven in welk jaar iets gerealiseerd wordt.

Tabel 4.2 Overzicht doelstellingen en bijbehorende kosten voor areaal binnensport 2018 t/m 2028

Doelstellingen areaal binnensport	Totaal 2018 t/m 2028	Gemiddeld per jaar
Realisatie nieuwe sporthal op basis van autonome groei	€ 5.000.000,00	€ 500.000,00
Realisatie vier tot zes nieuwe sportzalen op basis van autonome groei	€ 12.000.000,00	€ 1.200.000,00
Realisatie van functiemening en topsport bovenstaande sportaccommodaties	PM	PM
Realisatie 8 keer gymzaal 308 m ² op basis van norm KVLO (en 8 vanuit SHO*)	€ 4.000.000,00	€ 400.000,00
Modernisering en vergroten bergingen bestaande sportruimtes	PM	PM
Aanpassingen particuliere- en sport specifieke sporthallen	PM	PM
Onderhoud om areaal op conditieniveau 3 op basis schouw 2018**	€ -	€ -
Regulier onderhoud volgens vernieuwd MJOP 2018**	€ -	€ -
Realisatie overkapping schaatsbaan t.b.v. kernsport en RTC schaatsen***	PM	PM
Realisatie turnhal geschikt voor wedstrijden t.b.v. kernsport turnen***	PM	PM
Realisatie dojo (geïntegreerd in sporthal) t.b.v. kernsport en RTC judo***	PM	PM
Realisatie nieuwe sporthal op basis van woonvisie	€ 5.000.000,00	
Realisatie twee tot drie nieuwe sportzalen op basis van woonvisie	€ 6.000.000,00	€ 600.000,00
Totaal areaal binnensport autonome groei:	€ 21.000.000,00	€ 2.100.000,00
Totaal areaal binnensport woonvisie:	€ 11.000.000,00	€ 1.100.000,00
Totaal areaal binnensport autonome groei en woonvisie:	€ 32.000.000,00	€ 3.200.000,00
* De kosten van 8 gymzalen zijn opgenomen binnen het SHO. Zes op basis van de autonome groei en de extra groei door de woonvisie, één bij de Gonetstraat (basisschool de Kring) en één bij de Rudolf Steiner school. De ambitie is om naast deze 8 gymzalen nog 8 gymzalen van 308 m² te realiseren om het areaaltekort op te lossen. Hier is een aanvullend budget van € 8.000.000 voor nodig. In dit uitvoeringsplan Sportaccommodaties is € 4.000.000 opgenomen. Op basis van de verschillende ontwikkelingen (SHO, woonvisie/ ontwikkelzones), kan bepaald worden of en wanneer de andere vier gymzalen gerealiseerd kunnen worden. Zo nodig wordt vervolgens extra budget hiervoor aangevraagd. **Deze kosten zijn opgenomen in het contract met SRO en daarom niet opgenomen in dit uitvoeringsplan. *** Vanuit de sport / RTC wordt cofinanciering verwacht.		

Verwachting is dat op basis van de woonvisie één extra sporthal en twee tot drie extra sportzalen benodigd zijn. Deze zijn ook in het schema opgenomen. Op het moment dat de woonvisie verder geconcretiseerd is, kan ook specifiek voor de binnensport bepaald worden wat op welk moment benodigd is.

4.3 Actieplan areaal binnensport

In onderstaand actieplan worden de doelstellingen benoemd in hoofdstuk 4.2 nader uitgewerkt. Het actieplan geeft inzicht in de te ondernemen acties voor de periode 2018 – 2028.

Doelstelling	Acties	Tijd
1. Voldoende accommodaties: (Nieuwbouw 1 sporthal, nieuwbouw 4 – 6 sportzalen, nieuwbouw en/of vergroten van 8 gymzalen, aanpassingen en/of afstoten bestaand areaal)	A. Nader onderzoek naar de gebruikerservaring en knelpunten van het onderwijs en de (georganiseerde) sport over de accommodaties.	2018 (Q2, Q3)
	B. Nader onderzoek om exact te bepalen welke scholen gebruikt maken van zaaldelen met een afmeting kleiner dan 252 m ² en van welk zaaldeel welke school gebruik maakt.	2018 (Q1, Q2)
	C. Nader onderzoeken welke invloed de extra capaciteitsvraag (van 12 zaalsporteenheden stadsbreed) op basis van de woonvisie heeft op stadsdeelniveau.	2018 (Q1, Q2)
	D. Nader onderzoeken welke invloed de extra capaciteitsvraag (van 4 – 6 zaaldelen stadsbreed) op basis van de woonvisie heeft op stadsdeelniveau.	2018 (Q1, Q2)
	E. Onderzoek naar geschikte locaties. Bij welke ontwikkelingen binnen het SHO en de ontwikkelzones kan aangesloten worden.	2018 - 2019
	F. Nader onderzoek naar de mogelijkheden en kosten van het vergroten van gymzalen kleiner dan 200/252 m ² naar	2018 (Q2, Q4)

	308 m². G. <i>Nader onderzoeken of het mogelijk is om 8 tot 12 gymzalen af te stoten en kosten/baten analyse hiervan. Dit is onder andere afhankelijk van de gebruikerservaring (1A), bezettingsgraad, afmeting, ruimtelijke configuratie van de sportvoorzieningen ten opzichte van het onderwijs (1B), de uiteindelijke locaties van de nieuwbouw (1) en conditieniveau/mate van afschrijving binnensportaccommodaties (2).</i> H. <i>Nader onderzoek naar mogelijke aanpassingen om particuliere- en sport specifieke hallen meer multifunctioneel te maken en kosten hiervan.</i> I. <i>Doorberekening maken van de extra exploitatiekosten als gevolg van het extra areaal.</i> J. <i>Nieuwbouw, vergroten en afstoten van binnensportaccommodaties. Globaal elk jaar 1 á 2 gymzalen, om het jaar 1 sportzaal, in 2021 en 2025 een sporthal.</i>	2018 (Q2-Q4) 2018 (Q2-Q4) 2018 (Q2, Q3) 2018 - 2028
2. Een goed onderhouden en toekomstgericht areaal:	A. <i>Actualiseren van MJOP binnensportaccommodaties elke drie jaar (op basis van een schouw).</i> B. <i>Eventuele accommodaties, die naar aanleiding van schouw niet voldoen aan onderhoudsniveau 3 (sober en doelmatig), op het gewenste niveau brengen.</i> C. <i>Onderhouden binnensportaccommodaties volgens geactualiseerde MJOP.</i> K. <i>Nader onderzoek naar de modernisering van het huidige areaal (inrichting en vergroten van bergingen) en de bijbehorende financiële consequenties. In samenwerking met de eindgebruikers (1A).</i> L. <i>Nader onderzoek om de meerwaarde te bepalen van het vervangen van de Beijneshal en de andere nieuw te realiseren sporthallen en –zalen door moderne en multifunctionele accommodaties. In dit onderzoek dient de exploitatie centraal te staan. Dit onderzoek parallel laten lopen aan actiepunt 1E.</i>	2018, 2021, 2024, 2027 2018 (Q3,Q4) 2018 - 2028 2018 (Q2-Q4) 2018 (Q2-Q4)